

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100490

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Галина Вікторівна

2. Volkova Galina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Культурологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-03-2021

Спеціальність за освітою: Культурологія

Місце роботи здобувача: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: Новосельського, 63, м. Одеса, Одеська обл., 65023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.850.001

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.11.25

Тема дисертації:

1. Ритуал у збереженні та трансляції культурних цінностей
2. The Ritual in the Preservation and Transmission of Cultural Values

Реферат:

1. Дисертацію присвячено виявленню ритуальних основ культурних акцій, осмисленню ритуалу як символічної форми культури, в якому, через залучення до ритуальної дії суб'єкту культурного буття, здійснюється збереження і трансляції культурних цінностей, сформованих духовно-символічним початком ритуаліки. Наукове завдання дослідження полягає в узагальненні уявлень щодо специфічно культурологічного тлумачення ритуаліки за її символічно-духовним початком, а також через розуміння культуротворчого принципу здійснення ритуальної компенсаторності як виділення специфічно культурних цінностей. Цими цінностями виступають, за логікою викладень даного дослідження, мистецькі здобутки з їх ідеальною символікою понад буттєвого призначення, однак в принциповому сполученні з матеріальним втіленням, а це породжує особливого роду комунікаційні показники художнього знаку. Вказана нерозривна єдність ідеально-духовної і матеріально-комунікаційної складових чітко відрізняє вказані специфічно від саме ідеальних і матеріальних надбань людського вжитку. Сучасний пост-культурний стан суспільства, що очевидно відмежовується від часом апробованих традицій і, перш за все, від раціонально-диференційованих

їх складових, детермінує необхідність вироблення нових орієнтирів та принципів буття людства, культурний стрижень яких формується через ритуальну сферу. У цьому положенні ритуал в сучасному соціумі перетворюється на важливу форму культури, виступаючи важливим чинником упорядкування накопиченого людством духовного досвіду. Так змінюється сама суть ритуалу в культурі, висувається його провідна роль в культурних діях самої широкої затребуваності – у духовно-константному, історично-формуючому, антропологічно-вжитковому. У дисертації виділена ієрархія розуміння культурних цінностей, в яких полярними утвореннями виступають духовні й матеріальні культурні надбання з очевидним вихідним і вирішальним виявленням першості символічно-духовного початку. Логічний аналіз співвідношень вказаного ціннісного обсягу висуває на серединне положення цінності мистецтва, більш того, функціонування їх в соціумі на рівні специфічно культурних цінностей, оскільки саме в них цілісно представлені альтернативні складові духовних і матеріальних культурних здобутків. Вилучене аналітичне розпізнавання в мистецьких актах ритуального кореня, через який транслюється символічно-духовний заряд культурної штучності людської активності, дозволяє усвідомити суттєвість культурного впливу мистецтва, минаючи спеціально-естетичний і художній принцип охоплення значущості творчої продукції. Такий підхід стимульований буттям пост-поставангардного («двічі-симулякровоного») розкладу культури сьогодення, в якому класична спадщина осмислюється в контексті культурного шанування здобутків, часто поза закладеного авторського сенсу та із залученням актуальних на сьогодні відео-засобів до презентації традиційних мистецьких видів і жанрів. В роботі прослідковано встановлення генетичного і фактичного зв'язку між ритуалотворенням і типологіями навчальної, просвітницької діяльності, процесуальністю музичних композицій і процесуальністю ж сприйняття творів зображального мистецтва і літератури. В роботі виділена компенсаторно-преображувальна функція ритуальної активності, що зумовлює всеприсутність цієї діяльнісної типології на всіх етапах історії людства, активізуючись у кризових умовах змін формацій та епохальних цілісностей, коли йде залучення ритуалів в культурний вжиток у цілому і посилюється виявлення ритуалотворчого початку в мистецьких проявах. В роботі оригінальним здобутком виступає культурологічний підхід до артефактів, в яких обрядова процесуальність закладає смислово-базисне утворення як культурного надбання, цінність якого усвідомлюється незалежно від художньо-естетичної призначеності творчого впливу. Ритуальний стрижень в типологічних утвореннях мистецьких здобутків засвідчує високий духовний стимул виразності композицій, в яких за умовами існування різних видів мистецтва процесуально-безпосередньо (музика, інструментальна і театральна) і опосередковано через сприйняття (зображальна сфера, література) виявляється ритуальна фазовість залучення – посвята – Преображення як цільове призначення мистецького твору. Здійсненні розгляди мистецьких композицій засвідчують ритуальну генезу їх високого культурного призначення, яке отримує особливий попит в епохи зламів і переходів, що відзначає і сучасний стан суспільства.

2. The dissertation is devoted to identifying the ritual foundations of cultural actions, comprehending ritual as a symbolic form of culture. In this form of culture, the preservation and transmission of cultural values, formed by the spiritual and symbolic beginning of ritual through the introduction of the subject of cultural life to the ritual action, is carried out. The scientific aim of the research is to generalize the ideas about the specific culturological interpretation of the symbolic-spiritual principle of ritual, as well as through understanding the cultural-creative principle of the implementation of ritual compensatory, emphasizing specific cultural values. According to the logic of this study, artistic achievements with their ideal symbolism of a more existential purpose, are values. However, in a fundamental combination with material embodiment, this gives rise to a special type of communication indicators of an artistic sign. The indicated inextricable unity of the ideal-spiritual and material-communication components, clearly distinguishes specific cultural values from specific ideal and material achievements of human endeavour. The modern post-cultural state of society, which is obviously dissociated from time-tested traditions and, above all, from their rationally differentiated components. This determines the need to develop new guidelines and principles of human existence, the cultural core of which is formed through the ritual sphere. In this position, ritual in modern society turns into an important form of culture, which is in turn an important factor in ordering the spiritual experience accumulated by humanity. The very essence of the ritual in

culture is changing, its leading role in cultural deeds is determined by the wide demand - in the spiritually constant, historically formative, anthropologically applied sphere. The dissertation highlights the hierarchy of understanding cultural values, in which spiritual and material-cultural achievements are the polar formations with an obvious decisive identification of the primacy of the symbolic and spiritual principle. A logical analysis of the relationships of a given value volume, pushes the values of art to a middle position, moreover, their functioning in society occurs at the level of specifically cultural values. It is in the values of art that alternative components of spiritual and material-cultural achievements are integrally presented. An analytical recognition of the ritual root in artistic acts, through which the symbolic-spiritual charge of cultural artificiality of human activity is transmitted, is presented. This allows one to understand the essence of the cultural influence of art, bypassing the special aesthetic and artistic principle of analyzing the assessment of the significance of creative products. This approach is stimulated by the existence of a post-post-avant-garde («double-simulacrum») state of the culture of the present. The modern classical heritage is comprehended in the context of cultural reverence for achievements, often outside the author's sense and with the involvement of current video means in presentations of traditional artistic types and genres. The work traces the establishment of a genetic and factual connection between ritual creation and typologies of educational activity, as well as between the procedurality of musical compositions and the procedurality of perception of works of fine art and literature. The work highlights the compensatory-transforming function of ritual activity, which determines the presence of this type of activity at all stages of human history. This function is activated in crisis conditions of changes of formations and epoch-making integrity. In the work, an original achievement is a culturological approach to artifacts, in which ritual proceduralism lays down a semantic-basic education as a cultural asset, the value of which is realized regardless of the artistic and aesthetic purpose of creative influence. In these compositions, according to the conditions of existence, they distinguish between procedural and direct types of art (music, instrumental, and theatrical) and influencing types of arts, which are mediated through perception (the visual sphere, literature). All types of art turn out to be the ritual phase of initiation - initiation - Transfiguration. The Transfiguration is assessed as the purpose of a work of art. The analysis of artistic compositions testifies to the ritual genesis of their high cultural purpose, which receives a special demand in the era of breakdowns and transitions, such epochs characterize the current state of society.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульгіна Валерія Дмитрівна

2. Shulhina Valeriia Dmytrivna

Кваліфікація: д. мист., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сабадаш Юлія Сергіївна

2. Sabadash Yuliya

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесник Олена Сергіївна

2. Kolesnyk Olena

Кваліфікація: д.культурол.н., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчарук Ольга Володимирівна

2. Ovcharuk Olga

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисюк Жанна Захарівна

2. Denysyuk Zhanna

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Герчанівська Поліна Евальдівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Герчанівська Поліна Евальдівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.